

**МІНІСТЕРСТВО НАУКИ І ОСВІТИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ГНАТЮКА**

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ

В.о. ректора

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Володимир КРАВЕЦЬ
27 березня 2025 р.**

ПРОГРАМА

**ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ А7 ФІЗИЧНА КУЛЬТУРА І СПОРТ
(ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНА РЕАБІЛІТАЦІЯ)
при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр»**

Тернопіль, 2025

Програма фахового вступного випробування зі спеціальності А7 «Фізична культура і спорт» (Фізкультурно-спортивна реабілітація) при вступі на навчання для здобуття ступеня «Магістр» / П. М. Петрица, О. Р. Барладин. Тернопіль: вид-й відділ ТНПУ, 2025. 7 с.

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма підготовлена відповідно до розділу III Стандарту вищої освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11.05.2021 р. № 516, та об'єднує вимоги до результатів навчання, встановлених Стандартом вищої освіти для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт, затвердженим наказом Міністерства освіти і науки України від 24.04.2019 р. № 567, а також вимоги, обумовлені специфікою освітньо-професійної програми «Фізкультурно-спортивна реабілітація» для здобувачів ступеня магістра.

Фахове вступне випробування проводиться після завершення навчання на освітньому рівні «бакалавр» або «магістр» (освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста) вищої освіти у вигляді усної відповіді, яка оцінюється за 100-бальною шкалою оцінювання знань (від 100 до 200 балів) та триває 90 хв. Програма екзамену складається з питань циклу дисциплін професійної підготовки, теорії і методики фізичної культури і спорту, основ науково-педагогічних досліджень, що дозволяє встановити рівень підготовки вступника до роботи в різних напрямках професійної діяльності зі спеціальності А7 Фізична культура і спорт (ОП «Фізкультурно-спортивна реабілітація»).

РОЗДІЛ 1. ПИТАННЯ ЦИКЛУ ДИСЦИПЛІН ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

1. Роль та місце фізкультурно-спортивного відновлення у сфері фізичної культури та спорту. Лікарсько-педагогічний контроль у фізкультурно-спортивному відновленні.

2. Організаційно-методичні основи фізкультурно-спортивного відновлення осіб з вадами опорно-рухового апарату.

3. Організаційно-методичні основи фізкультурно-спортивного відновлення осіб з ураженнями головного і спинного мозку.

4. Організаційно-методичні основи фізкультурно-спортивного відновлення дітей з церебральним паралічем.

5. Профілактика травматизму у процесі фізкультурно-спортивного відновлення.

6. Організаційно-методичні основи навчання руховим діям в структурі процесу фізкультурно-спортивного відновлення осіб різного віку та нозології.

7. Методологічні основи дослідження й оцінки стану моторики людини у процесі фізкультурно-спортивного відновлення.

8. Особливості фізкультурно-спортивного відновлення спортсменів із захворюваннями й травмами периферичної нервової системи.

9. Характеристика емоцій та почуттів, їх відмінності.

10. Психічні стани та особливості їх проявів у спортсменів.

11. Прояви вольових якостей в діяльності спортсменів.

12. Психічні стани людини, особливості їх проявів у спортсменів.

13. Поняття про темперамент.
14. Поняття про характер та його структуру. Зв'язок темпераменту та характеру.
15. Види, завдання, принципи фізкультурно-спортивного відновлення.
16. Показання та протипоказання до призначення занять фізичними вправами.
17. Механізм позитивного впливу фізичних вправ на організм.
18. Режими рухової активності на різних періодах фізкультурно-спортивного відновлення.
19. Засоби фізкультурно-спортивного відновлення, їх визначення, загальна характеристика.
20. Фізичні вправи, їх класифікація, їх визначення, застосування у фізкультурно-спортивному відновленні.
21. Процедура занять фізичними вправами, їх структура, тривалість, завдання.
22. Дозування навантаження в заняттях фізичними вправами за об'ємом та інтенсивністю фізичного навантаження.
23. Лікарсько-контрольна карта фізкультурника, її зміст.
24. Функціональні проби в фізичній культурі і спорті, їх класифікація і характеристика.
25. Методи вивчення і оцінки реакції на фізичне навантаження при заняттях фізичною культурою і спортом.
26. Захворюванні і травми, що виникають при нерациональних заняттях спортом.
27. Методи відновлення при заняттях спортом.
28. Долікарська медична допомога у разі виникнення невідкладних станів при патологічних процесах в організмі людини, пов'язаних з діяльністю у сфері фізичної культури і спорту.

РОЗДІЛ 2. ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ

1. Поняття інформатики і інформаційних технологій, обчислювальної техніки.
2. Нормування фізичних навантажень, їх контроль та облік у фізичній культурі і спорті.
3. Характеристика рухової активності людини та її значення. Методи визначення обсягу рухової активності людини.
4. Оздоровчо-рекреаційна рухова активність: визначення, характеристика головних ознак. Загальна характеристика системи оздоровчо-рекреаційної рухової активності.
5. Види спортивних змагань та змагальна діяльність у різних видах спорту.
6. Загальні основи побудови багаторічної підготовки у спорті.
7. Мета, завдання, методи, принципи спортивної підготовки.
8. Адаптивний спорт та його структурні компоненти.
9. Фізична культура та спорт у різні епохи

10. Передумови виникнення професійного спорту та особливості його розвитку

11. Гігієнічний та екологічний супровід у практиці фізичної культури і спорту.

12. Забезпечення оптимальних умов навчально-тренувального процесу та змагальної діяльності у відповідності до індивідуальних особливостей функціональних можливостей організму людини за рахунок раціонального використання засобів та методів фізичної культури і спорту.

13. Долікарська медична допомога у разі виникнення невідкладних станів при патологічних процесах в організмі людини, пов'язаних з діяльністю у сфері фізичної культури і спорту.

14. Основні ознаки певних порушень стану організму, що несуть загрозу життю спортсмена

15. Предмет та задачі психології. Методи дослідження в психології. Завдання психології в системі підготовки фахівців з фізичної культури і спорту

16. Сутність, особливості і специфіка управління.

17. Співвідношення понять “управління”, “менеджмент”, “публічне управління”.

18. Сутність та основні функції менеджменту.

19. Сфера фізичної культури і спорт як об'єкт публічного управління.

20. Які виклики стоять перед сучасним олімпійським рухом?

РОЗДІЛ 3. ОСНОВИ НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

1. Види науково-дослідницьких робіт.

2. Дайте загальну характеристику методів науково-педагогічних досліджень.

3. Охарактеризуйте неекспериментальні методи досліджень: спостереження, анкетування, бесіда.

4. Охарактеризуйте експериментальні методи досліджень: природний і лабораторний.

5. Охарактеризуйте основні положення і відповідні їм закономірності і принципи сучасних педагогічних досліджень.

6. Назвіть основні методологічні і теоретичні проблеми сучасних педагогічних досліджень у фізичній культурі і спорті.

7. Запропонуйте систему власних педагогічних досліджень у фізичній культурі і спорті.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ АБІТУРІЄНТІВ

Оцінка за 200-бальною шкалою	Критерії
	Абітурієнт виявляє міцні й глибокі знання з основ фізкультурно-спортивного відновлення, вільно відповідає на ускладнені запитання, чітко викладає матеріал, використовуючи наукову термінологію, з використанням міжпредметних зв'язків;

190-200	самостійно аналізує і розкриває закономірності; наводить приклади, що ґрунтуються на власних спостереженнях; виявляє і обґрунтовує причинно-наслідкові зв'язки; уміє виокремити проблему і визначити шляхи її розв'язання; ознайомлений з основною та додатковою літературою; вільно відповідає на запитання різного рівня складності, робить самостійні обґрунтовані висновки; аргументовано використовує знання у нестандартних ситуаціях.
171-189	Абітурієнт вільно відтворює навчальний матеріал та відповідає на поставлені запитання, допускаючи незначні помилки у формуванні наукових термінів чи при поясненні окремих фактів; розв'язує стандартні пізнавальні завдання; виправляє власні помилки; самостійно розв'язує типові завдання; робить нечітко сформульовані висновки; опрацював основну і додаткову літературу.
161-170	Абітурієнт самостійно відтворює навчальний матеріал; відповідає на поставлені запитання, допускаючи у відповідях неточності; виправляє допущені помилки; вирішує типові завдання користуючись алгоритмом; робить неповні нечітко сформульовані висновки; опрацював основну і додаткову літературу.
141-160	Абітурієнт самостійно, але неповно відтворює навчальний матеріал, частково дотримується логіки його викладу; відповідає на окремі запитання; допускає помилки у відповідях та термінології; вирішує прості типові завдання; ознайомлений з основною літературою, знає частину програмного теоретичного матеріалу, але не може застосувати його на практиці.
125-140	Абітурієнт відтворює незначну частину навчального матеріалу, дає визначення окремих понять; у відповідях може допускати помилки; неправильно трактує окремі положення, допускаючи помилки у термінології; наводить приклади, що ґрунтуються на матеріалі підручника.
100-124	Абітурієнт з допомогою викладача або з використанням літератури відтворює незначну частину навчального матеріалу; у відповідях допускає суттєві помилки, відповідає на запитання, що потребують однослівної відповіді; не має достатніх теоретичних знань та практичних вмінь; не ознайомлений або мало опрацював рекомендованої літератури.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вакуленко Л. О., Вакуленко Д. В. Інформаційні технології у лікувально-реабілітаційному масажі : навчальний посібник. Тернопіль: ТНПУ, 2019, 68 с.
2. Закон України «Про вищу освіту». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>
3. Закон України «Про фізичну культуру і спорт». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3808-12#Text>
4. Герцик М.С., Вацеба О. М. Вступ до спеціальностей галузі «Фізичне виховання і спорт»: Навч. посіб. Л.: Українські технології, 2002. 232 с.
5. Гриньків М. Нормальна анатомія: навч. посіб. Мирослава Гриньків, Тетяна Куцериб, Федір Музика. Львів: ЛДУФК, 2018. 224 с.
6. Єднак В. Д., Іваськів С. М. Основи теорії і методики спортивного тренування. Тернопіль ТНПУ, 2010. 206 с.
7. Костюкевич В.М. Теоретико-методичні аспекти тренування спортсменів високої кваліфікації : навч. посіб. Вінниця: Планер, 2007. 272 с.
8. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки (на прикладі командних ігрових видів спорту): навч. посіб. Вінниця: КНТ, 2016. 615 с.
9. Костюкевич В.М. Теорія і методика тренування спортсменів високої кваліфікації: навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ: Освіта України, 2009. 274 с.
10. Маліков М.В. Фізіологія фізичних вправ. М.В. Маліков, Н. В. Богдановська. Запоріжжя, 2005.-102 с.
11. Масаж загальний та самомасаж: підручник. [Л.О. Вакуленко, Д. В. Вакуленко, О. В. Кутакова, Г. В. Прилуцька]. Тернопіль, ТДМУ, 2018. 380 с.
12. Платонов В. М. Сучасна система спортивного тренування. К.: Перша друкарня, 2021. 677 с.
13. Фізична рекреація : навч. посібн для студ. вищ. навч. закл. фіз. виховання і спорту / за наук. ред. Євгена Приступи. Л.: ЛДУФК, 2010, 447 с.
14. Шиян Б. М., Вацеба О. М. Теорія і методика наукових педагогічних досліджень у фізичному вихованні та спорті: Навчальний посібник. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. 276 с.
15. Яремко Є. О. 10. Спортивна фізіологія. Навч.-методичний посіб. Львів: СПОЛОМ, 2006. 160 с.
16. Naumchuk V. I. Characterization of the Four-Stage Structure of the Process of Learning Motor Actions in Sports Games. International Journal of Human Movement and Sports Sciences, 7(4): 81-88, 2019. Platonov V. N. The system for preparing athletes in the Olympic sport. General theory and its practical applications. 1 V. Kiev: Olympic literature, 2015.592 s.
17. Platonov V. (2016). The system for preparing athletes in the Olympic sport. General theory and its practical applications. 2 V. Kiev: Olympic literature, 2015. 752 s. 27. Santana, J.C. . Functional Training. Champaign, IL: Human Kinetics, 273 p.
18. Savage, B. and Pyne, D.B. (2013). Swimmers. In: R.K. Tanner and Ch.J. Gore, eds., Physiological Tests for Elite Athletes, 2nd ed. Champaign, IL: Human Kinetics, pp. 435-448.